

**Analiza stanu gospodarki
odpadami komunalnymi
na terenie
Gminy Miejskiej Bolesławiec
za 2017 r.**

Bolesławiec, marzec-kwiecień 2018 r.

p.o. NACZELNIK WYDZIAŁU
Zamówień Publicznych i Inwestycji Miejskich

Andrzej Kurlata

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Zagadnienia ogólne.....	3
3. Źródła powstawania odpadów komunalnych.....	3
4. System gospodarowania odpadami komunalnymi.....	4
5. Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych.....	7
6. Plany inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	7
7. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	8
8. Liczba mieszkańców.....	9
9. Liczba właścicieli nieruchomości którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12 tej ustawy	9
10. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, w tym ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	10
11. Podsumowanie.....	14

1. Wprowadzenie

W oparciu o zapisy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1289 z późn. zm.), gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności, dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

W myśl w/w ustawy na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

2. Zagadnienia ogólne

W 2016 r. przeprowadzono postępowanie o zamówienie publiczne na świadczenie w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. usług w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu miasta Bolesławiec. W wyniku przeprowadzonego postępowania wyłoniono Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Bolesławcu jako podmiot – przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne z terenu miasta. Podmiot ten, zgodnie z zawartą w dniu 1 grudnia 2016 r. umową nr 66.DGO.ZP.2016.AK, w 2017 r. realizował zadanie obejmujące odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu miasta Bolesławiec oraz utworzenie i prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Zważywszy na powyższe, podobnie jak w latach poprzednich niniejszy dokument opiera się głównie na danych i informacjach pochodzących od tego podmiotu.

W zestawieniach porównawczych uwzględniono dane zawarte w poprzednich opracowaniach (analizach za lata ubiegłe).

3. Źródła powstawania odpadów komunalnych

Zgodnie z definicją, zawartą w art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 21 z późn. zm.), przez odpady komunalne rozumie się odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych

z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości.

Nieziennie głównym źródłem powstawania odpadów komunalnych związanych z działalnością bytową człowieka są gospodarstwa domowe. Odpady komunalne powstają jednak nie tylko na terenach nieruchomości zamieszkałych, tj. domy i budynki wielolokalowe, ale również w nieruchomościach niezamieszkałych, czyli przeznaczonych na szerokorozumianą działalność gospodarczą, budynkach użyteczności publicznej, placówkach dydaktyczno-edukacyjnych, handlowo-usługowych i innych (m.in. wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe).

Wśród źródeł powstawania odpadów należy wymienić również tzw. „dzikie wysypiska”. W ramach środków zabezpieczanych w budżecie usuwane są nieczystości z tego typu miejsc i terenów.

4. System gospodarowania odpadami komunalnymi

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie miasta Bolesławiec opiera się głównie na odbiorze odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z przeznaczonych wyłącznie do tego i przystosowanych do mechanicznego opróżniania pojemników.

Odebrane z terenu miasta odpady zmieszane i pozostałości po segregacji trafiają do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Trzebieniu (ZUOK). Odpady odebrane w sposób selektywny oraz wielkogabarytowe dostarczane są głównie do ZUOK lub Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

W 2017 r. selektywnej zbiórce odpadów komunalnych podlegały, m.in. takie frakcje odpadów jak:

- 1) papier i tekturę oraz opakowania wielomateriałowe;
- 2) tworzywa sztuczne i metale;
- 3) szkło oraz opakowania ze szkła;
- 4) odpady zielone;
- 5) odpady budowlane i rozbiórkowe powstające w wyniku remontów wykonywanych samodzielnie przez właścicieli nieruchomości, których przeprowadzenie nie wymaga zgłoszenia ani pozwolenia na budowę (zgodnie z odrębnymi przepisami);
- 6) przeterminowane leki, strzykawki i termometry rtęciowe;
- 7) chemikalia;
- 8) zużyte baterie i akumulatory;
- 9) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 10) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- 11) tekstylia i odzież;
- 12) zużyte opony;
- 13) problematyczne odpady komunalne (m.in. termometry rtęciowe, gaśnice, puszki po farbách, lakierach, aerozolach, zużyte smary, oleje, kleje).

W myśl regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bolesławiec biodegradowalne odpady komunalne z gospodarstw domowych zaleca się zagospodarowywać we własnym zakresie i na własne potrzeby w kompostowniach przydomowych. Nie może ono jednak powodować uciążliwości zarówno na terenie nieruchomości, na której jest prowadzone, jak i na terenie nieruchomości sąsiednich.

Odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny zbierane są w PSZOK i po zgłoszeniu, bezpośrednio z terenu nieruchomości na której powstały.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zapewnione jest również w „systemie akcyjnym”, np. w ramach „Akcji sprzątanie świata” i „Światowego dnia Ziemi”.

W ciągu roku, a w szczególności w miesiącach październik/listopad prowadzona jest zbiórka odpadów zielonych (liści). Odbiór tych odpadów odbywa się w systemie workowym, przy czym każdy właściciel nieruchomości zobowiązany jest do wyposażenia się w worki we własnym zakresie.

Regulamin dopuszcza, aby odpady papieru, metali, tworzyw sztucznych, opakowań ze szkła oraz opakowań wielomateriałowych, z terenu nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej gromadzone były także w systemie „workowym”.

Do zbierania papieru i tektury wykorzystywane były pojemniki (worki) koloru niebieskiego, tworzyw sztucznych i metali – koloru żółtego, a szkła oraz opakowań ze szkła – koloru zielonego. Do zbierania odpadów zmieszanych stosuje się pojemniki koloru szarego lub grafitowego.

W myśl regulaminu odpady problematyczne i niebezpieczne, tj. przeterminowane leki oraz termometry rtęciowe, chemikalia pochodzące z gospodarstw domowych, zużyte baterie, zużyte akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny można przekazywać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

W celu ułatwienia mieszkańcom pozbywania się przeterminowanych leków w większości aptek na terenie miasta umieszczono specjalne pojemniki na te odpady. W szkołach i budynkach użyteczności publicznej rozmieszczono także pojemniki na zużyte baterie.

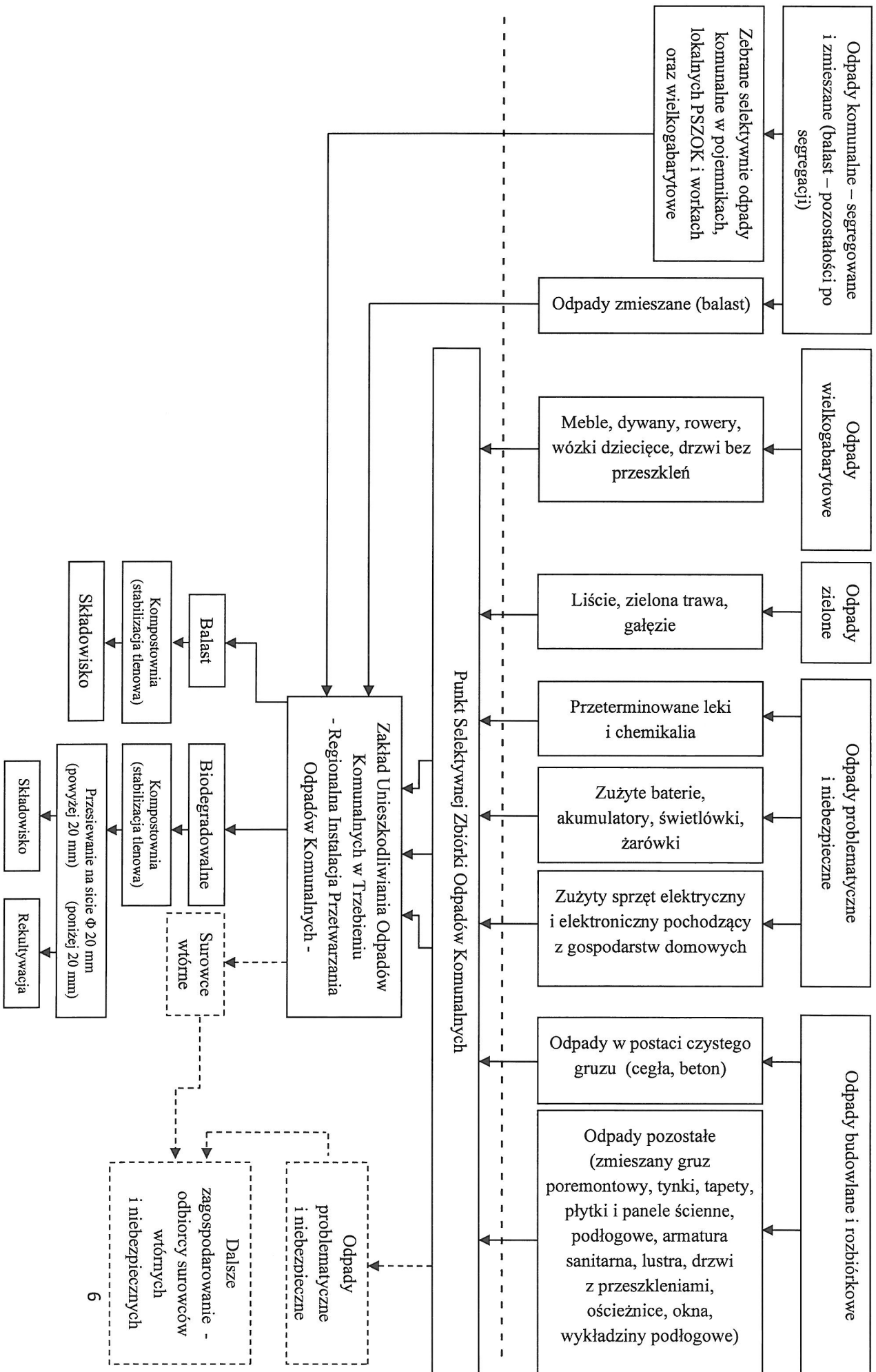
Na terenie miasta Bolesławiec od 2003 r. funkcjonuje system ogólnodostępnych pojemników do zbierania segregowanych odpadów komunalnych, tzw. lokalnych Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Uzupełnieniem infrastruktury sprzyjającej segregacji odpadów komunalnych w postaci sieci lokalnych Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych („gniazd”) jest centralny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Punkt ten powstał i funkcjonuje na terenie Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Bolesławcu przy ul. S. Staszica 6.

Wytwarzanie

Zagospodarowywanie

Schemat 1 – system gospodarowania odpadami komunalnymi – „droga odpadu” (stan obowiązujący w 2017 r.)

5. Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych

Na terenie Gminy Miejskiej Bolesławiec nie ma bezpośredniej możliwości przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Zebrane z terenu miasta Bolesławiec odpady komunalne zagospodarowywane są w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Trzebieniu, posiadającym status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK). RIPOK w Trzebieniu znajduje się w regionie zachodnim Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami i zgodnie z jego postanowieniami jest jedną z dwóch takich instalacji w regionie, do których obowiązkowo muszą trafiać zmieszane odpady komunalne z powiatów: bolesławieckiego, lubańskiego i zgorzeleckiego.

Linia mechaniczno-biologicznego przetwarzania (MBP) dla zmieszanych odpadów komunalnych RIPOK posiada wydajność 40 000 Mg/rok*.

Wydajność RIPOK dla odpadów zielonych i ulegających biodegradacji zebrane selektywnie to 2 000 Mg/rok*.

Dla pozostałości z sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania zdolność unieszkodliwienia przez składowanie to 16 240 Mg/rok*.

* źródło: dane przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne za terenu miasta;

6. Plany inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Gminy na mocy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obowiązane są podejmować działania związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, również inwestycyjne. Z uwagi na fakt, iż Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Bolesławcu (MZGK) jest głównym podmiotem realizującym zadania komunalne z zakresu gospodarki odpadami na terenie miasta, w niniejszym opracowywaniu uwzględniono pozyskane od MZGK informacje na temat planów inwestycyjnych w obszarze gospodarowania tymi odpadami. MZGK przedstawił swoje zamierzenia, przy czym nie dokonał ich wyszacowania kwotowego. Plany obejmują, m.in. następujące działania:

- rekultywacja sektora A na kwaterze nr 1;
- wykonanie infrastruktury niezbędnej do zapewnienia kompleksowej gospodarki odpadami komunalnymi w ZUOK w Trzebieniu;
- instalacja klimatyzatora do kabiny sortowniczej;
- montaż instalacji do uzdatniania wody wraz z modernizacją sieci własnego ujęcia wody;
- zakup kontenerów samowyładowczych i kosztów na surowce;
- instalacja systemu zabezpieczenia PPOŻ sortowni;
- zakup samochodu skrzyniowego z systemem HDS;
- zakup samochodu (śmieciarki) 16 m³;
- zakup samochodu dostawczego do 3,5 t.

W przedstawionych do opracowania informacji MZGK jak dotąd nie sygnalizował, aby brak realizacji któregośkolwiek z w/w zadań uniemożliwiał zagospodarowywanie strumienia odpadów płynącego od wytwórców z terenu miasta Bolesławiec.

Mając na uwadze działalność inwestycyjną w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, warto podkreślić, iż MZGK w celu realizacji powierzonych mu zadań, zakupił pojazd do odbioru odpadów zielonych i samochód skrzyniowy z HDS. MZGK rozpoczął również modernizację infrastruktury niezbędnej do zapewnienia kompleksowej gospodarki odpadami komunalnymi w ZUOK Trzebień, która obejmuje, m.in. budowę boksów, zakup mobilnej rozdrabniarki do odpadów wielkogabarytowych i zielonych, zakup kontenerów

i zakup samochodu z systemem hakowym oraz zakup ładowarki. Zakończenie modernizacji planowane jest w XI 2018 r.

W ramach działań związanych z gospodarką odpadami zapewniających mieszkańcom możliwość selektywnego zbierania odpadów komunalnych, tzw. segregacji „u źródła”, na terenie miasta utrzymywana jest, głównie przy budynkach wielolokalowych, sieć ogólnodostępnych pojemników do zbierania odpadów komunalnych, tj. papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz opakowań ze szkła.

Z racji funkcjonującego w mieście centralnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych i przewidzianego dla budynków jednorodzinnych workowego systemu pozbywania się odpadów komunalnych, ogranicza się tworzenie ogólnodostępnych punktów gromadzenia odpadów segregowanych w obrębach tego typu nieruchomości.

7. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

W 2017 r. koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych oraz związane z nimi wydatki zamknęły się w kwocie 7 169 635 zł*. Dla porównania w 2016 r. wyniosły one 7 231 531 zł*, w 2015 r. osiągnęły poziom 7 091 862 zł*, w 2014 r. wyniosły 6 569 343 zł*, a w II półroczu 2013 r. 2 872 880 zł*.

Obserwowany wzrost kosztów (wydatków) na odbiór, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych związany jest z w dużej mierze z poszerzeniem zakresu rzeczowego zadania zlecanego podmiotowi odbierającemu odpady komunalne z terenu miasta. Na przełomie w/w lat zakres świadczeń wykonywanych dla mieszkańców w zamian za wnoszoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi poszerzony został m.in. o utrzymanie w należytym stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym pojemników na odpady komunalne, wyposażanie nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w pojemniki na odpady zmieszane i pozostałości po segregacji oraz worki na odpady segregowane. W ramach możliwości przedmiotowy zakres świadczeń jest sukcesywnie poszerzany.

W każdym z objętych analizą okresów największym obciążeniem podmiotu odbierającego odpady komunalne jest opłata za unieszkodliwianie odpadów – opłata „marszałkowska” wynikająca z art. 273 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.). Uwzględnia ona opłatę jaką MZGK obowiązany jest ponieść za składowanie odpadów, czyli korzystanie ze środowiska. W 2017 r. opłata za unieszkodliwianie odpadów wyniosła 3 670 374 zł*, w 2016 r. zamknęła się w kwocie 3 790 039 zł*, w 2015 r. osiągnęła poziom 2 927 285 zł*, w 2014 r. wyniosła 2 804 848 zł*, a w II półroczu 2013 r. zamknęła się w kwocie 1 261 291 zł*.

Opłata za korzystanie ze środowiska to instrument o charakterze finansowo-prawnym, służący osiągnięciu celów ochrony środowiska wynikających z podstawowych obecnie zasad światowego i europejskiego prawa ochrony środowiska, tj. zasadą „zanieczyszczający płaci”. Za „zanieczyszczającego” środowisko przepisy dotyczące opłat uznają ostateczny podmiot powodujący uciążliwość. Dla miasta Bolesławiec takim podmiotem jest MZGK.

* źródło: dane przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne z terenu miasta z uwzględnieniem informacji zawartych w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2017 r.;

8. Liczba mieszkańców

W okresie sprawozdawczym wysłano 322 wezwania mające na celu m.in. doprowadzenie do wywiązywania się z ciążących na właścicielach nieruchomości obowiązków w zakresie opłaty za gospodarowanie odpadami, m.in. do złożenia pierwszych deklaracji o wysokości opłaty lub złożenia nowych (zmieniających) deklaracji. W 2016 r. wysłano 155 takich wezwań. Systematycznie prowadzone działania w zakresie analizy zobowiązanych do uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pozwoliły na ustalenie nowych, mieszczących się w definicji ustawowej, właścicieli nieruchomości, którzy obowiązani byli wносить w/w opłatę. Prowadzone działania w zakresie analizy zobowiązanych do uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pozwoliły na ustalenie nowych płatników za nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe, na których powstawały odpady komunalne.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. w ewidencji wymiarowej ujęto 4 839 zobowiązanych do uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Z liczby 31 877 mieszkańców objętych nowym systemem gospodarki odpadami, 26 348 osób deklarowało segregację odpadów, a 5 529 osób gromadziło odpady w sposób nieselektywny. Dla porównania w ewidencji wymiarowej na koniec 2016 r. widniało 31 653 osób, z których 26 157 deklarowało segregację odpadów, a nieselegujących było 5 496 osób.

Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi ustalona na koniec 2017 r. (31 653 osób) różni się od liczby mieszkańców widniejących w ewidencji osób zameldowanych (36 955 osób). Różnica wynika głównie z faktu oparcia metody obliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o liczbę faktycznie zamieszkujących w nieruchomości.

Literalne brzmienie zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, kształtujące się poglądy prezentowane przez sądy administracyjne w orzecznictwie oraz interpretacje Ministerstwa Ochrony Środowiska, nie pozwalają jednak zbyt wiele na zmniejszenie różnicy w tym obszarze. Regularnie prowadzone są jednak działania mające na celu egzekwowanie od właścicieli realizacji ustawowych obowiązków w przedmiotowym zakresie. Efektem tych działań jest zauważalne zmniejszanie się różnicy pomiędzy ilością osób zameldowanych a uwidocznionych a zgłoszonych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Liczbę faktycznie zamieszkujących na terenie miasta Bolesławiec determinują wszelkiego rodzaju migracje mieszkańców, a więc wyjazdy poza granice miasta (kraju) w celach zarobkowych, pobierania nauki, czy też zmiany miejsc zamieszkania wynikające z posiadania wielu nieruchomości, np. w innych miejscowościach. Nie bez znaczenia dla ilości faktycznie zamieszkujących w mieście pozostaje niezmiennie obserwowany od kilku lat trend wyludniania się miast położonych w niedalekich odległościach do dużych aglomeracji miejskich, tj. Wrocław, Poznań. Liczbę zamieszkujących w mieście determinują również takie czynniki jak czasowe wynajmowanie innego lokalu mieszkalnego, pobyty w szpitalach i innych miejscach hospitalizacji oraz odbywanie kary pozbawienia wolności

9. Liczba właścicieli nieruchomości którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 tej ustawy

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. na terenie miasta Bolesławiec*:

- istnieje 58 nieruchomości ze zbiornikami bezodpływowymi niepodłączonymi do kanalizacji,
- nie stwierdzono oczyszczalni przydomowych,
- istnieje 1 stacja zlewna.

W analizowanym okresie służby komunalne wraz ze strażnikami miejskimi na bieżąco podejmowały działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W stosunku do pozostałych właścicieli, których nieruchomości nie zostały jeszcze podłączone do kanalizacji miejskiej, w 2017 r. podjęte zostaną stosowne działania.

* źródło: sprawozdanie SG-01 za 2016 r.

10. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, w tym ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

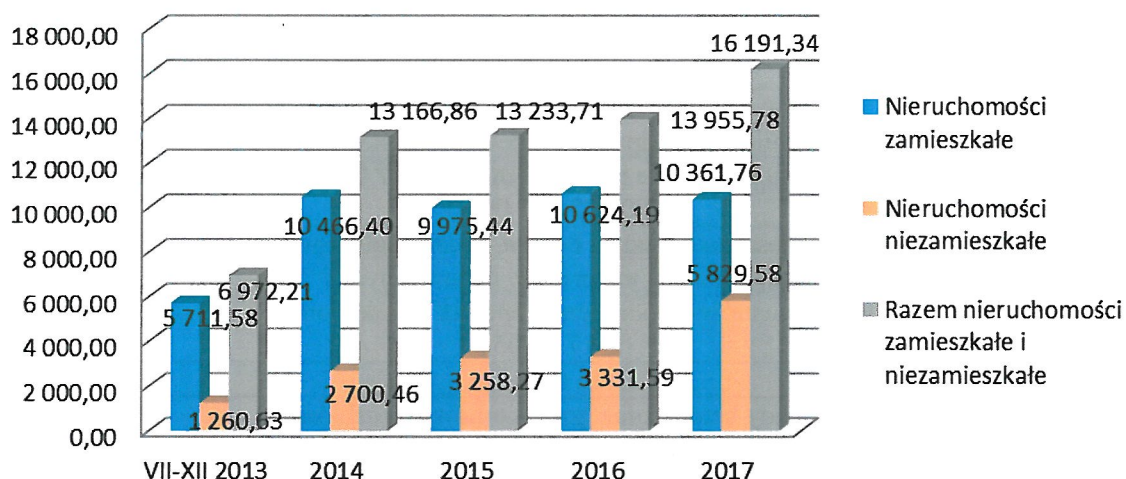
Gminy, w myśl art. 6c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. W myśl art. 6c ust. 2 tej ustawy możliwy jest również odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają takie odpady. W oparciu o przedmiotowy przepis Rada Miasta Bolesławiec na mocy uchwały nr XXXII/274/2012 z dnia 28 grudnia 2012 r., postanowiła o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Podmiot, któremu powierzono zadanie związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych odbiera i zbiera odpady zarówno z nieruchomości zamieszkałych, jak i nieruchomości przeznaczonych na szeroko rozumianą działalność gospodarczą, budynków użyteczności publicznej, placówek dydaktyczno-edukacyjnych i handlowo-usługowych, a także innych nieruchomości, m.in. wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Tabela 1 – Ilość odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych

Rodzaj nieruchomości*	Ilość odebranych odpadów [Mg]*				
	VII-XII 2013	I-XII 2014	I-XII 2015	I-XII 2016	I-XII 2017
Nieruchomości zamieszkałe	5 711,58	10 466,40	9 975,44	10 624,19	10 361,76
Nieruchomości niezamieszkałe	1 260,63	2 700,46	3 258,27	3 331,59	5 829,58
Ogółem:	6 972,21	13 166,86	13 233,71	13 955,78	16 191,34

* źródło: dane podmiotu odbierającego odpady komunalne;

Wykres 1 – Ilość odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych [Mg]*

* źródło: dane podmiotu odbierającego odpady komunalne;

W ogólnym strumieniu odpadów komunalnych zdecydowaną większość stanowią odpady powstające w gospodarstwach domowych. W 2017 r. powstawało ich blisko 863,48 Mg miesięcznie, w 2016 r. 885,35 Mg, w 2015 r. 831,29 Mg, w 2014 r. 872,20 Mg, a w II półroczu 2013 r. 951,93 Mg.

Z porównania średniomiesięcznej ilości odpadów pochodzących z nieruchomości niezamieszkałych wynika, iż w 2017 r. powstawało ich więcej niż latach ubiegłych. Ogólnie jednak należy stwierdzić, iż ilość odpadów powstających na tego typu nieruchomościach wykazuje tendencję rosnącą. W związku z tym faktem w przyszłych latach należy spodziewać się dalszego wzrostu ilości odpadów przekazywanych do zagospodarowania przez wszelkiego rodzaju prowadzących działalność gospodarczą, instytucje, placówki i władających nieruchomościami wykorzystywanymi przez część roku na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Rosnący trend w ilości odpadów z nieruchomości niezamieszkałych wraz z dość stabilnym poziomem ilości odpadów z nieruchomości zamieszkałych, wskazują na ogólny wzrost wielkości strumienia odpadów wytwarzanych na terenie miasta. Przy uwzględnieniu parametrów wydajnościowych RIPOK w Trzebieniu, tj. możliwości przetwarzania linii mechaniczno-biologicznej dla zmieszanych odpadów komunalnych na poziomie 40 000 Mg/rok*, wydajności przetwarzania instalacji dla odpadów zielonych i ulegających biodegradacji na poziomie 2 000 Mg/rok* oraz możliwości przetwarzania pozostałości z sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania na poziomie 16 240 Mg/rok*, nie powinny wystąpić problemy z zagospodarowaniem płynącego od wytwórców z terenu miasta strumienia odpadów.

* źródło: dane podmiotu odbierającego odpady komunalne;

Tabela 2 – Odebrane odpady komunalne nieulegające biodegradacji w 2017 r.*

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]
200307	Odpady wielkogabarytowe	11,90
200301	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	9 648,82
200203	Inne odpady nieulegające biodegradacji	343,57
170904	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	1 715,40
170107	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	210,34
170102	Gruz ceglany	856,68
170101	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	126,63
150107	Opakowania ze szkła	500,17
150106	Zmieszane odpady opakowaniowe	8,09
150104	Opakowania z metali	0,59
150102	Opakowania z tworzyw sztucznych	645,42
040222	Odpady z przetworzonych włókien tekstylnych	24,68
Razem		14 092,29

* źródło: źródło: sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2017 r. na podstawie danych uzyskanych od podmiotów odbierających odpady komunalne w 2017 r.;

W 2017 r. największą grupę odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych i na terenie nieruchomości niezamieszkałych stanowiły odpady powstające po segregacji (pozostałości po segregacji) i odpady zmieszane. Cały strumień tych odpadów, zgodnie z wytycznymi zarówno wojewódzkich, jak i krajowych dokumentów planistycznych dotyczących gospodarki odpadami, został poddany innym niż składowanie procesom przetwarzania.

Znaczącą grupą odpadów były również odpady betonu oraz gruz z rozbiórek i remontów wraz ze zmieszanymi odpadami z budów, remontów i demontaży.

Kolejną grupę pod względem ilościowo-wagowym stanowiły odpady opakowaniowe z frakcji gromadzonych selektywnie, a więc opakowania ze szkła, opakowania z tworzyw sztucznych oraz inne odpady nieulegające biodegradacji.

Tabela 3 – Selektywnie odebrane odpady komunalne ulegające biodegradacji w 2017 r.*

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]
200302	Odpady z targowisk	43,84
200201	Odpady ulegające biodegradacji	187,12
200108	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	168,82
150101	Opakowania z papieru i tektury	162,90
Razem		562,68

* źródło: źródło: sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2017 r. na podstawie danych uzyskanych od podmiotów odbierających odpady komunalne w 2017 r.;

W powyższym zestawieniu najmniejszą pod względem ilościowym grupę odpadów stanowiły odpady z targowisk, których w 2017 r. odebrano 43,84 Mg. Odpadów ulegających biodegradacji odebrano 187,12 Mg. Natomiast odpadów kuchennych ulegających biodegradacji odebrano podobną ilość jak odpadów z papieru i tektury, tj. blisko 160,00 Mg.

Tabela 3 – Zebrane odpady komunalne (Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych) w 2017 r.*

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]
200307	Odpady wielkogabarytowe	190,94
200201	Odpady ulegające biodegradacji	284,57
200138	Drewno inne niż wymienione w 20 01 37	24,82
200136	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	2,64
200135*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (1)	32,22
200132	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,60
200132	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepisze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	3,15
200127*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepisze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,04
200123*	Urządzenia zawierające freony	0,01
200110	Odzież	4,83
200108	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	0,62
170107	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	741,18
170102	Gruz ceglany	1,57
170101	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	10,05
160103	Zużyte opony	14,53
150104	Opakowania z metali	8,54
150102	Opakowania z tworzyw sztucznych	60,56
150101	Opakowania z papieru i tektury	40,78
Razem		1 421,65

*źródło: źródło: sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2017 r. na podstawie danych uzyskanych od podmiotów odbierających odpady komunalne w 2017 r.;

W strumieniu odpadów komunalnych trafiających w 2017 r. do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) największe ilościowo-wagowo grupy odpadów

stanowiły zmieszane odpady z budów, remontów i demontaży, odpady ulegające biodegradacji oraz odpady wielkogabarytowe. Opakowań z tworzyw sztucznych zebrano ponad 60 Mg, a opakowań z papieru i tektury niemal 41 Mg. Kolejnymi ilościowo-wagowymi grupami odpadów były zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, odpady z drewna i zużyte opony.

W 2017 r. do PSZOK trafiły również opakowania z metali, odpady odzieży i przeterminowane leki.

11. Podsumowanie

Każda gmina obowiązana jest osiągnąć do dnia 31 grudnia 2020 r.:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo;
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70% wagowo;

a także do dnia 16 lipca 2020 r. ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

W odniesieniu do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167), Gmina Miejska Bolesławiec osiągnęła¹:

- 1) poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła 38%, przy wymaganym w 2017 r. 20%;
- 2) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych 55%, przy wymaganym w 2017 r. 45%.

Z kolei w odniesieniu do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412), wskazać należy, iż w 2017 r. wskaźnik osiągnął wartość zerową², przy dopuszczalnym na koniec 2017 r. poziomie 45%. Zerowy poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, w myśl obowiązujących przepisów i wytycznych, jest wartością poprawną. Zarówno odpady ulegające biodegradacji zebrane ze strumienia odpadów komunalnych, jak i zebrane zmieszane odpady komunalne o kodzie 20 03 01, nie zostały przekazane do składowania, a po ich przetworzeniu powstał „stabilizat” o kodzie 19 05 99. Tym samym, odpady o kodzie 19 12 12 powstające po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu nie wystąpiły, co w konsekwencji prowadzi do wyzerowania składników w oparciu o które obliczana jest masa odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania².

Powyższe dane dowodzą, iż system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Bolesławiec funkcjonuje prawidłowo, a gmina wywiązuje się z ciążących na niej obowiązków w zakresie osiągania ustawowych „eko-wskaźników”.

¹ źródło: sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2016 r. na podstawie danych uzyskanych od podmiotów odbierających odpady komunalne w 2016 r.;

² pismo nr DOW-S-I.7012.1.2015 ACh (L.dz. 695/03/2016) Marszałka Województwa Dolnośląskiego;

Na podstawie niniejszego opracowania sformułować należy niezmiennie w stosunku do analiz za lata poprzednie wnioski, a mianowicie:

- istniejąca infrastruktura, wykorzystywana do zagospodarowywania odpadów powstających na terenie miasta, umożliwia przetwarzanie pozostałości po segregacji, w tym odpadów zmieszanych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie miasta wykazuje tendencję rosnącą, przy czym całość strumienia odpadów poddawana jest procesom odzysku i unieszkodliwiania zapobiegającym deponowaniu ich na składowisku;
- podejmowane są działania mające na celu objęcie wszystkich mieszkańców systemem odpadowym i zmniejszenie liczby nieruchomości korzystających ze zbiorników bezodpływowych;
- wskaźniki recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów komunalnych osiągają właściwe poziomy;
- podmiot odpowiedzialny za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu miasta wywiązuje się z powierzonych mu zadań i sukcesywnie realizuje zadania inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadów;
- koszty poniesione na odbieranie, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych i związane z nimi wydatki systemowe, pomimo, iż wykazują tendencję rosnącą znajdują pokrycie w uzyskiwanych dochodach z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

I ZASTĘPCA
PREZYDENTA MIASTA

Iwona Mandżuk-Dudek

Główny Specjalista

Adrian Kaczmarek

25. 04. 2018

Kierownik Referatu
Komunalnego i Ochrony Środowiska

Leszek Kutryba

